महालेखापरीक्षकको
वार्षिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
मुड्केचुला गाउँपालिका
डोल्पा

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

Serving the Nation and the People

दूरदृष्टि (Vision)

जनहितकालागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुन प्रयत्नशील रहने ।

(We strive to be a credible institution in promoting accountability, transparency and integrity for the benefit of the people)

गन्तव्य (Mission)

सरोकारवालालाई सार्वजनिक कोषको दक्षतापूर्ण उपयोग सम्बन्धमा आश्वस्त पार्न स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide independent and quality audit service to assure our stakeholders that the public funds are efficiently used)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(प्रदेश नं. ५, कर्णाली प्रदेश तथा सुदुरपश्चिम प्रदेश)

पत्र संख्या:२०७६/७७
च.नं १२९

मिति: २०७७/३/२९

श्री अध्यक्षज्यू,
मुड्केचुला गाउँपालिका,
डोल्पा ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ वमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) वमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन ,२०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ प्रयोजनकोलागि अनुरोध छ ।

(चन्द्रकान्त भण्डारी)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np

"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

महालेखापरीक्षकको भनाई

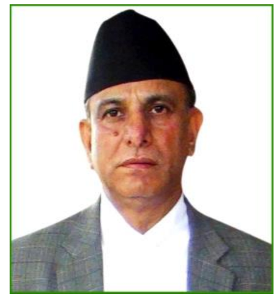

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)
महालेखापरीक्षक

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीयतहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन,२०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को आर्थिक कारोवारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीयतह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसंग सम्बन्धित ऐन नियम समेतको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरुमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भए पश्चात जारी प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका बिषयहरु मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्ययिता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरुप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शिता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः स्थानीय तहमा प्राप्त हुने अनुदान, आन्तरिक आय र राजश्व बाँडफाँडको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आयतर्फ संकलन न्यून रहेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अवण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, बर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृति देखिएका छन । त्यसैगरी विकास निर्माण तर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरु समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिए बमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दीगो विकासका लक्ष्य अनुरुप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालिन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन । स्थानीयतहको आन्तरिक व्यवस्थापन तर्फ आवश्यक सीपयुक्त जनशक्तिको कमी रहेको, सेवाप्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, श्रोत साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, संचालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, लेखांकन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । गतविगतमा लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरु सुधार तथा बेरुजू उपर अपेक्षित रुपमा आवश्यक कारवाही भए गरेको समेत देखिएन् ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको वावजुद यथासम्भब स्थानीयतहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भै लेखापरीक्षण गर्ने प्रयास गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा स्थानीयतहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरुसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधार हुने, भौतिकपूर्वाधार र सेवाप्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरु सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । आगामी दिनमा समेत यस्तै सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

२०७७ आषाढ २६ गते ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(प्रदेश नं. ५, कर्णाली प्रदेश तथा सुदुर पश्चिम)

पत्र संख्याः ०७६।०७७
च.नं १२१

मितिः २०७७।३।२९

श्री अध्यक्षज्यू,
मुड्केचुला गाउँपालिका,
डोल्पा ।

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

कैफियत सहितको राय

हामीले मुडकेचुला गाउँ कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७६ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को बित्तिय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य बिवरणले स्थानीयतहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानून बमोजिम सारभूत रुपमा सहि तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको रायव्यक्त गर्ने आधार

१. पालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्बजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी वित्तिय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रु २ करोड २३ लाख ८६ हजार बेरुजू देखिएको छ । सो मध्ये असुल गर्नुपर्ने रु १२ लाख ४३ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु ५७ लाख.६३ हजार ,नियमित गर्नुपर्ने रु. ५५ लाख ७० हजार र पेश्की बाँकी रु ९८ लाख १० हजार रहेको छ ।
३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७६।६।१२ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रिया सहितका प्रमाण कागजातका आधारमा फछ्यौट भएका दफाहरु हटाई कायम व्यहोराको अन्तीम प्रतिवेदन पाना २० यसैसाथ संलग्न छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व एकीन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसकालागि स्वीकृत आचार संहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरु हाम्रो राय व्यक्तगर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखा उत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा बित्तिय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तिका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित स्वरुपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रकृयाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ति समेतका कारण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित रहेको होस् भनि उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्तता सम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ति पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तिलाई सारभूत रुपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(चन्द्रकान्त भण्डारी)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np
"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

मुड्केचुला गाउँपालिका
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
२०७५।७६

परिचय : नेपालको ६ नं. प्रदेश कर्णालीको १० जिल्ला मध्ये तुलनात्मक रुपमा दुर्गम हिमाली जिल्लाको रुपमा रहेको डोल्पा जिल्ला समून्द्र सतहबाट न्यूनतम १५२५ देखि अधिकतम ७७५४ मिटरको उचाईसम्म फैलिएको छ । साविकका सर्मि , नर्कु र कालीका गाविसलाई समायोजन गरिमुडकेचुला गाउँपालिकाको गठन गरिएको हो । यस पालिकामा ९ वटा वडा रहेका छन् ।

स्थानीय संचितकोषः स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ वमोजिमगाउँपालीकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा साहायता र स्थानीय सरकारद्वारा संचालन भएको आयव्यय हिसावको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को समग्र संचित कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छ ।

एकिकृत आय व्यय

सि. नं.	आयतर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ		
	विवरण	**रकम**	**रकम**		**विवरण**	**रकम**	**रकम**
१	**गत वर्षको जिम्मेवारी**			१	**चालु खर्च**		११७६४३९५५.७८
	क) नगद		०	२	**पूँजीगत खर्च**		७३६१०३६७
	ख) बैंक		२११२५७३२	३	**वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी**		
२	**राजस्व (आन्तरिक आय)**		०		क) ऋण भुक्तानी		०
	क) आन्तरिक राजस्व		८००३१५		ख) ब्याज भुक्तानी		०
	ख) राजस्व बाँडफाँड		२५६४५३६०.३९		ग) अन्य भुक्तानी		०
	ग) अन्य आय			४	**लगानी**		
३	**वित्तीय हस्तान्तरण**				ऋण लगानी		०
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान		६०००००००		शेयर लगानी		०
	ख) सशर्त अनुदान		९९८२५०००		अन्य लगानी		०
	ग) समपूरक अनुदान		०	५	**धरौटी फिर्ता**		
	घ) विशेष अनुदान		०	६	**कोष खर्च**		२४१७९२६४
४	**प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान**		०	७	**सशर्त अनुदानको रकम फिर्ता**		
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान		४८३९०००	८	**मौज्दात**		
	ख) सशर्त अनुदान		०		क) नगद मौज्दात		०
	ग) समपूरक अनुदान		६८०१५८७		ख) बैंक मौज्दात		३०९८३७०८.४१
	घ) विशेष अनुदान		२६५०६०००	९	**को ले नि का फिर्ता**		
५	**अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त**						
६	**वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति**						
	क) ऋण प्राप्ति						
	ख) साँवा प्राप्ति						
	ग) ब्याज प्राप्ति						
	घ) अन्य प्राप्ति						
६	**विभिन्न कोषतर्फको आय**						
८	**जनसहभागिता (नगद)**						
९	**विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम**		२०२३००.८०				
१०	**धरौटी आय**		६७२०००				
११	**लगानीको साँवा फिर्ता**						
१२	**अन्य विविध आय**						
	जम्मा		**२४६४१७२९५.१९**		**जम्मा**		**२४६४१७२९५.१९**

मुल संचितकोष खाताबाट ट्रान्सफर भएको रकम चालु खर्च खाता,पुजिगत खर्च खाता र अन्यकोष खाताहरुमा बाधिएको आम्दानीको कुलयोग सगँ भिडान नभएकोले सोको एकिन गरी भिडान हुनुपर्ने देखिन्छ ।

दफा नं.	भौ.नं., मिति र व्यहोरा	बेरुजू रकम
	लेखापरीक्षणको क्रममा सशर्त तर्फको को.ले.नि.का फिर्ता गर्न बाँकी रु.१२३७७६६०।- असुली भई मिति २०७६।६।१२ मा राजस्व दाखिला भएको छ । दाखिला गर्न बाँकीअग्रिम आय कर रु. ४३८८७७।- र पारीश्रमिक आय कर रु. ५२८४४।- समेत मिति २०७६।६।१२ मा दाखिला भएको भौचर पेश भएको छ । लेखापरिक्षणको क्रममा श्रेष्ता परिक्षण गर्दा केहि भौचरमा कर कट्टा गरेको र कट्टा गरेको रकम राजश्व खातामा दाखिला गरेको छैन । सो वाहेक पनि विभिन्न किसिमको भुक्तानीमा कर कट्टा भएको छ भनि विश्वस्त हुन सकिने स्थिति छैन । तसर्थ, यस सम्बन्धमा सम्वन्धित निकायले आवश्यक छानविन गर्नुपर्दछ ।	
१	**खर्च गर्ने अख्तियारी र कार्यविधि-**स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ वमोजिम सभावाट वजेट स्वीकृत भएको सात दिनभित्र प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई वजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदानगर्ने व्यवस्था छ । प्रमुखप्रशासकीय अधिकृतले १५ दिनभित्र वडा सचिवलाई कार्यक्रम र वजेट सहित प्रचलित कानून वमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँगाउँपालीका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई २०७५।३।१६ मा अख्तियारी प्रदान गरेको देखियो ।	
२	**वजेट पेश गर्ने तथा पारित गर्ने**-स्थानीयतह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ वमोजिम स्थानीयतहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्य गाउापालिकावाट स्वीकृत गराई सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आय-व्ययको अनुमानका साथै गतवर्षको वास्तविक आयव्यय, चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्ममा हुने आयव्ययको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय-व्ययको अनुमानित विवरण सभामा पेश गरि १५ दिनभित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्रनै पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालीकाले बजेट तथा कार्यक्रम २०७५।३।१० मा प्रस्तुत गरी पारीत गरेको छ ।	
३	**आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीयतहले आफनो कार्यालय वाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी , नियमितता र दक्षतापुर्ण ढंगवाट सम्पादन गर्न र वित्तिय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय वनाउन तथा प्रचलित कानून वमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ । सो सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन् । (क) कार्यालयमा कार्यरत सबै कर्मचारीहरुको कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण तयार गरी लागू गरेको पाइएन । (ख) वार्षिक खरिद योजना र खरिद ईकाइ गठन गरेको पाईएन । (ग) कार्यालयको लक्ष्य तथा कार्यक्रम बारेमा सेवा ग्राहीसंग अन्तरक्रिया कार्यक्रम गर्नु पर्दछ । (घ) कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तीमा आइपर्ने संभाविन जोखिमहरु पहिचानगर्नु पर्दछ । (ङ) कार्यक्रम संचालनको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण अन्य तहबाट गर्नु पर्दछ । (च) जिन्सी निरीक्षण गरि प्रतिवेदन उपर आवश्यक कारवाही गर्नु पर्दछ । (छ) डोर हाजिर नियन्त्रण खाता राखेको पाइएन । (ज) मु.अ.कर भुक्तानी को जानकारी आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा नदिएको । (झ) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४को दफा ६८ बमोजिम ऋण लिएको छैन । (ञ) पेश्की लेजर राखेको पाईएन । (ट) मासिक रुपमा तयार गर्नुपर्ने म.ले.प. फा.नं. १३ र १४ तयार गर्ने गरेको पाईएन ।(ठ) गाउँपालीकाले ९ वटा वडा कार्यालयमा रहेका मालसामानको अभिलेख अद्यावधिक गरी राखेको छैन ।	

	गाउँपालिकाद्वारा यस वर्ष संचालित कार्यक्रमहरुको योजनागत अभिलेख राखेको पाइएन । अधिकाशं कार्यक्रमहरु उत्पादन मुखि भन्दा वितरणमुखि तरिकाले छनौट गरेको देखिन्छ । अभिलेखांकन तर्फ कतिपय गोश्वरा भौचरमा मिति सम्म उल्लेख गरेको भएतापनि केहीमा गोश्वारा भौचर नं ,तयार गर्ने र स्वीकृत गर्ने ,रकम बुझिलिनेको सहिछाप गरेको छैन । त्यसैगरी गोश्वरा भौचर सिलसिलेवार नभएको, बैक नगदी किताबमा जोड जम्मा नगरेको र हिसाब प्रविष्टी अद्यावधिक नगरेकोले आन्तरीक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको छ । गाउँपालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढ गरि यस्ता पक्षमा सुधार गर्नुपर्दछ ।	
४	**श्रोत अनुमान तथा वजेट सिमा-** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम गाउँपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडवाट प्राप्तहुने रकम, अनुदान,ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र वजेट सिमानिर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलित वितरण, वजेट सिमानिर्धारण, वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, वजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालिकामा पेश गर्ने कानुनी व्यवस्था वमोजिम कार्यपालिकाले समयमै गर्नुपर्दछ ।	
५	**वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा**-स्थानीयतह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय वजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरि आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपसि तादाम्यता तथा परिपुरकता मिलाउने व्यवस्था छ । सो अनुसार गाउँपालिकाले कार्यक्रम, कार्यक्रमको दोहोरोपना,कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण,विषय क्षेत्र गत कार्यक्रम आपसि तादाम्यता रहने गरि वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु पर्दछ ।	
६	**आन्तरिक ऋण:** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६८ बमोजिम गाउँपालीकाले वित्त आयोगको सिफारिसमा सम्वन्धित सभावाट स्वीकृत गरी उत्पादनशिल, रोजगारमुलक , आन्तरिक आयवृद्धि तथा पूँजीगत कार्यका लागि आन्तरिक ऋण लिन सक्ने व्यवस्था छ । गाउँगाउँपालीकाले यो वर्ष कुनै पनि ऋण लिएको देखिएन ।	
७	**स्थानीय तथ्यांक र अभिले**ख-स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्याकं संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्यांक सम्वन्धि नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको छैन । स्थानीयतहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांङ्कले महत्वपुर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्याङ्क वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुदा यस तर्फ गाउँपालिकाले अभिलेख व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउन जरुरी देखिन्छ ।	
८	**लक्ष्य प्रगतिको स्थिति :**आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगती विवरण पेश गर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका गाउँपालिका स्तरीय तथा केन्दीय स्तर आयोजनामध्ये सबै आयोजनाको उपर्युक्त नियम बमोजिम अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रगती विवरण तयार गरेको देखिएन ।	
९	**संचालित कार्यक्रम/योजनाहरुको अभिलेख सम्बन्धमा**-गाउँपालिका अनुदान कार्यक्रम खर्च अर्न्तगत बालबालीका, महिला, आदिबासी, जनजाती, स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि लगाएत भौतिक निर्माण लगाएतका कार्यक्रम संचालन भएको पाइयो । तथाथि यि संचालित कार्यक्रमकहरुको अभिलेख राखेको तर लागत अनुमान,कार्य संपन्न भएको अबधि, कार्य संपन्न हुदा भएको खर्च लागत साझेदारी अबस्था समेत आदि देखिने गरी कार्यक्रमहरुको योजना गत खाता राखेको पाइएन ।	

१०	**खर्चको अनुमोदन**- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(६) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताका कामको प्राविधिक मूल्याङ्कन, बिल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायको बैठकबाट अनुमोदन गराई सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा पेस गर्नुपर्ने उल्लेख छ । उपनियम (७) मा प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक स्थानमा टाँस गर्नुपर्ने समेत व्यवस्था छ । समितिले बिल भुक्तानीको लागि निवेदन साथ सम्झौता अनुसार काम सम्पन्न गरेको व्यहोरा मात्र उल्लेख गरी समितिको निर्णयका साथै खर्चको सार्वजनिक परीक्षण पूर्ण रुपमा गरिनु पर्दछ ।	
११	**बैंक हिसाब**-वित्तिय विवरणले गाउँपालिकाको श्रेस्ता हिसाव र वैंक हिसाव एक आपसमा भिडान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको यस वर्षको आम्दानी रु. २४६४१७२९५।१९।मा खर्च रु.१९१२५४३२२।७८ भई को.ले नि. का फिर्ता रु. २४१७९२६४।- र वैक मौज्दात रु.३०९८३७०८।४१ रहेको छ । गाउँपालिकाले वैक हिसाव विवरण तयार नगरेकोले हिसाव एकिन गर्न सकिएन ।	
१२	**चौमासिक खर्च:**आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ वमोजि स्विकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम वमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले चौमासिक खर्च गरेको विवरण पेश नगरेकोले खर्चको अनुपात एकिन हुन सकेन । सन्तुलित खर्च व्यवस्थापनमा ध्यान दिनु पर्दछ ।	
१३	**कर्मचारी व्यवस्था**-निजामती सेवा ऐन, २०४९ वमोजिम कर्मचारी पदपुर्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकामा कर्मचारी दरवन्दी २७रहेपनि पदपूर्ति ७ मात्र रहेको देखियो । दरबन्दी अनुसारको पदपूर्ति नहुदा सेवा प्रवाहमा असर परेको छ ।दरबन्दी अनुसारको पदपूर्तिका लागि तालुक निकायले ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।	
१४	**तलवी प्रतिवेदन :** पालिकामा कार्यरत निजामति , शिक्षा ,स्वास्थ्य लगायत विषयगत क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलवी प्रतिवेदन पारित गरेर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा उक्त प्रतिवेदन पारित वेगर तलव भत्ता भुक्तानी खर्च लेखेको पाइएकोले सो तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	
१५	**एकीकृत आय व्यय विवरण**-स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ वमोजिम प्रत्येक आर्थिक वर्षमा आय व्ययको एकिकृत लेखा वनाई पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले एकिकृत आर्थिक विवरण तयार नगरेको साथै सबै विषयगत क्षेत्रको कारोवार अलग अलग देखिने गरि प्रस्तुत गरेको देखिएन । सवै कारोवार समेटी कार्यालयको वैंक हिसाव विवरण तयार गरिनुपर्दछ ।	
१६	**वित्तीय जवाफदेहिता पालना**- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ४५ मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले सरकारी रकम निकासा दिँदा वा खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यको दृष्टिकोणले आम्दानी, खर्च, लेखा र त्यसको जिन्सी, नगद मौज्दात तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी व्यवस्था र नियम पर्याप्त छन् र तिनीहरुको पालना गरिएको छ भन्ने कुरामा विश्वस्त हुनुपर्ने उल्लेख छ । नगद वा जिन्सी तथा अन्य सरकारी सम्पत्ति समेतको हानी नोक्सानी र दुरुपयोग ह्न नपाउने गरि आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्थालाई प्रभावकारी वनाउने साथै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७७ ले गरेको व्यवस्था अनुसार समेत स्थानीय तहको आन्तरिक लेखापरीक्षण देखिएका व्यहोराहरुमा आवश्यक कारवाही गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
१७	**विशेष भत्ता**- नेपाल सरकारबाट स्थानीय निकायमा खटिएकाका निजामती कर्मचारी, मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको प्रशासन अनुदानका कर्मचारीको तलव, भत्ता, दैनिक भ्रमण भत्ता र कार्यालय सञ्चालन खर्च, क्षमता विकास खर्च, सामजिक परिचालन खर्च पाउने	

	व्यवस्था भएकोमा गाउँपालीकाले यस वर्ष विशेष भत्ता खर्च लेखेको छैन ।	
१८	**सामाजिक सुरक्षा भत्ता-** संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको प.सं. ०७४।०७५, चं नं. १०६४ मिति ०७५।३।३१ को पत्रानुसार शसर्त अनुदानको रकम मध्ये खर्च नभई वाँकी रहेमा संघिय संञ्चितकोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम २२(६) मा नेपाल सरकारवाट प्राप्त रकम खर्च नभई वाँकी रहेमा फ्रिज गर्ने प्रयोजनका लागि सम्वन्धित निकायमा फिर्ता पठाउनुपर्ने उल्लेख छ । गाउँपालिकाको कार्यालयले यो वर्ष सामाजिक सुरक्षा अर्न्तगत कुलरु.१००२६०००।- निकासा भएकोमा पूरै रकम खर्च भएको देखाएको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा वैक मा खाता खोल्न लगाई खातामा रकम जम्मा गरी वास्तविक लाभग्राहीमा पुगेको अवस्थाको प्रत्याभूति गर्नु पर्नेमा हस्तलिखित भरपाइमा ल्याप्चे लगाउने गरेको, लाभ ग्राहिको विवरण नियमित रुपमा सार्वजनिक गर्ने नगरीएकोले गाउँपालीका तथा तालुक मन्त्रालयवाट वस्तुगत र तथ्य फरक अनुगमन निरीक्षण गर्ने गरेको नपाइएकोले भत्ता वितरणको वास्तविकता पहिचान गर्न नसकिएको साथै प्रत्येक लाभग्राहिको खाता खोल्न लगाइ तथ्यांक नियमित रुपमा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाइ वैक खातामा रकम पठाउने नीति गाउँपालीकाले अवलम्वन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
१९	**राजश्व अभिलेख-** आर्थिक कार्यबिधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ दफा १२ र १३ ले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तहले रु ८००३१५।- राजस्व दाखिला भएको देखिएकोमा राजस्व आम्दानीको निर्णय देखि असुली तथा दाखिला सम्मका अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छैन । यसवाट स्थानीय तहको वास्तबिक राजस्व असुली र दाखिला एकिन हुन सकेन । यसमा गाउँपालीकाले बिशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित अभिलेखाङ्कन तथा परिचालन गर्नुपर्दछ ।	
२०	**जिन्सी व्यवस्थापन-**स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख त्यसरी कायम भएका गाउँपालिका वा नगरपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । साविकका गाउँ विकास समितिमा रहेका मालसमानहरु हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा मूल्यवान जिन्सी सामानहरु हराउने, हिनामिना नहुने गरी मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्ने साथै नयाँ खरिद भएका मालसामानहरु समेतको जिन्सी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्ने देखिन्छ । वडा कार्यालयमा रहेका सामानको अभिलेख गाउँपालीकाले राखेको छैन ।	
२१	**बरबुझारथ-**संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको बुदाँ नं. १७ बमोजिम गाउँपालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा पालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फछ्र्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस गाउँपालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख गाउँपालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक नगरेकोले गाउँपालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।	
२२	**सञ्चित कोष-** स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्वन्धि आदेश, २०७४ को दफा ६३ अनुसार गाउँपालिकाको स्थानीय सञ्चित कोषसंग आवद्ध हुने गरी वडामा एक खर्च खाता रहने तथा चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वडाको खर्च खातामा रहेको सवै वाँकी रकम सम्वन्धित स्थानिय तहको संचित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेता पनि वडाहरुको खर्च खाता खोलेको देखिएन । आर्थिक वर्षको	

	अन्त्यमा वाँकि रहेको रकम सञ्चित कोषमा दाखिला गरेको देखियो ।	
२३	**स्रोत नक्सांकन**- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम प्रत्येक पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अबस्था, प्राकृतिक श्रोत अर्न्तगत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत , पूर्वाधार अर्न्तगत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्सांकन वा गाउँपालिकाको प्रोफाईल तयार गर्नुपर्नेमा आफ्नो प्रोफाइल तयार गरेको देखिएन ।	
२४	**कल्याण कोष** :स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ वमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीले निजको सेवाशर्त तथा कानून वमोजिम अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपादान, औषधिउपचार लगायतका सुविधा उपलव्ध गराउन अवकास कोषको स्थापना गर्ने व्यवस्था रहेकोमा कर्मचारी कल्याण कोषको स्थापना गरेको देखिएन ।	
२५	**वातावरणीय प्रभाव-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा गाउँपालिका क्षेत्रमा स्थल, जल, वायू तथा ध्वनी प्रदुषण नियन्त्रण गरी वातावरण संरक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने गराउने कर्तव्य तोकेको छ । गाउँगाउँपालीकाले यो वर्ष वातावरण संरक्षण सम्बन्धि कार्यक्रम चलाएको विवरण पेश गरेकोमा वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको छैन ।	
२६	**व्यवसाय कर-**स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा गाउँपालीकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनूपर्ने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाले कुनै पनि व्यवसाय कर उठाउने कार्यक्रम कार्यान्वयन गरेको छैन ।	
२७	**सवारी कर-**स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ मा गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका सवारीमा तोकिए बमोजिम सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी साधन कर र आफ्नो क्षेत्रमा आउने सबै प्रकारको सवारीमा तोकिए बमोजिम सवारी साधन कर उठाउने उल्लेख छ । गाउँपालिकाले सवारीहरुको दर्ता एवं नविकरणबाट कुनै रकम असुल गरेको छैन ।	
२८	**मनोरञ्जन कर-** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ बमोजिम सिनेमा हल, भिडियो , सांस्कृतिक प्रदशर्न हल, संगित थियटर मनोरञ्जन प्रर्दशन स्थल ऐतिहासिक स्थलको प्रवेश शूल्कमा तोकिए वमोजिम कर लिनूपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले यस वर्ष कूनैपनि कर संकलन गरेको पाईएन ।	
२९	**आनुपातिक कट्टी-**सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (४) मा उपभोक्ता समितिको योगदानभन्दा कम काम सम्पन्न भई रनिङ्ग बिल र मूल्याङ्कन प्रतिवेदन प्राप्त भएकोमा सोही अनुरुप स्थानीय निकायबाट व्यहोरिने रकमलाई पनि सोही अनुपातमा कम गरी भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समितिसगँ भएको कामको विवरण पेश भएतापनि अनुपातिक कट्टीको विवरण पेश हुन आएन ।	
३०	**बहुक्षेत्रिय पोषण :** यस कार्यक्रम अर्न्तगत सुनौलो १००० दिनका आमाहरुलाई फिल्टर, टावेल, लगायत कार्यक्रममा रु. १०८००००।- बजेट व्यवस्था भएकोमा गाउँपालीका अर्न्तगत वडा नं. ४,५,६ का लक्षीत आमाहरुलाई छनौट गरी वितरण गरेकोमा सो को उपयोगका सम्बन्धमा प्रभावकारी अनुगमन निरीक्षण हुनुपर्दछ ।	
३१	**सार्वजनिक परिक्षण:** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी ,दिगो र भरपर्दो वनाउन सञ्चालित कार्यक्रमको सामाजिक परिक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालीकाले सञ्चालन गरेका सम्पूर्ण योजनाको सामाजिक परिक्षण गर्नुपर्ने देखिन्छ । सामाजिक परिक्षण नहुदा रकमको सहि सदुपयोग भएको भनि विश्वस्त हुन सकिएन ।	
३२	**विद्युतिय लेखा :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ मा कारोवार को लेखा राख्नु पर्ने तथा महालेखा नियन्त्रकको कार्यलयले निशुल्क रुपमा उपलव्ध गराई सबै गाउँपालिकाहरुले Sub National Tresury Regulatory application (SUTRA) प्रयोग गरी लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालीकाले यस वर्ष सफ्टवेयरमा	

	आधारीत विद्युतिय लेखाप्रयोग गरेको देखिएन । गाउँपालीकाले विद्युतिय लेखाप्रयोग गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
३३	**सेवा करार-** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९५ (३) मा कार्यालय सुरक्षा, चिट्ठीपत्र ओसार पसार, सरसफाई, टेलिफोन, विद्युत र धारा सञ्चालन र रेखदेख लगायतका सार्वजनिक निकायको दैनिक कार्य सञ्चालन गर्न अत्यावश्यक पर्ने सेवा करार लिनुपर्दा कुनै व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनीसँग करार गरी त्यस्तो सेवा करारमा लिन सक्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै नियम ३ मा पाँच लाख रुपैयाँभन्दा बढी शुल्क लाग्ने सेवाको करार गर्नुपर्दा पन्ध्र दिनको सूचना राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा प्रकाशन गरी प्रक्रियाबमोजिम करार सेवा लिनुपर्ने व्यवस्था छ । सो बेगर गाउँपालिकाले साविक गा.वि.स.बाट निरन्तर रही आएका समेत जम्मा १८ जना कर्मचारीलाई नियुक्त गरी तलब भक्ता भुक्तानी गरेको छ ।	
३४	**कण्टिन्जेन्सी खर्च :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० (७) मा निमाण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा अनुसूची १ को ढाँचा अनुसार निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । सो गर्दा वर्क चार्ट स्टाफ खर्च र सानातिना अन्य खर्च गरी कन्टिन्जेन्सी वापत थप गर्ने व्यवस्था रहेको छ । सो अनुरुप निर्माण कार्यको लागत अनुमानको ५ प्रतिशतसम्म कन्टिन्जेन्सी खर्च भएको छ । कन्टिन्जेन्स रकम उपयुक्त कार्यमा खर्च भए नभएको एकीन हुन सक्ने गरी कन्टिन्जेन्सी सम्बन्धी खाता वा विवरण राखिएको देखिएन । साथै योजना अनुसार कन्टिन्जेन्सी खर्च गर्नुपर्नेमा सबै योजनाको कुल बजेटबाट एकमुष्ट कन्टिन्जेन्सी खर्च गरेको देखिन्छ । गाउँपालीकाले योजनागत रुपमा कन्टिन्जेन्सी रकम छुट्टिने गरी अभिलेख राखेको छैन । तसर्थ सम्वन्धित योजनाको लागि आवश्यक पर्ने कन्टिन्जेन्सी योजनागत रुपमा तयार गरी नियमानुसार खर्च गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
३५	**स्थानिय तहका पदाधिकारीको सुविधा -** नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाउँ सभा तथा नगर सभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानुन बमोजिम हुने व्यवस्था अनुसार कर्णाली प्रदेश संसदले स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धि ऐन २०७५ जारी गरेको छ । उक्तऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार गाउँपालीकाले देहाय बमोजिम रु ७७८५०००।- सुविधा वापत भुक्तानी गरेको छ ।	

सि. नं.	विवरण	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	कार्यगाउँपालीका सदस्य	सभाका सदस्य	जम्मा
१	वार्षिकसुविधा	५४९०००	४६८०००	३०७८०००	९०००००	२७९००००	७७८५०००
२	आवास	०	०	०	०	०	०
३	यातायात खर्च	०	०	०	०	०	०
जम्मा		५४९०००	४६८०००	३०७८०००	९०००००	२७९००००	७७८५०००

	आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ४० (७) चालु वजेटले नखाम्ने गरी बढी खर्च गर्न हुदैन भन्ने व्यवस्था रहेको छ । चालु वजेटले नखामेमा खर्च व्यहोर्ने भएमा वील भर्पाइ वमोविम आगामी वर्षमा भुक्तानी दिने गरि म.ले.प.फारम १८ तयार गरी कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयवाट प्रमाणित गराई भुक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी तयार गरी खर्च लेख्नुपर्नेमा सो प्रमाण कागजात वेगरपदाधिकारीको गत वर्षको सुविधा रु. ५३४९५००।- खर्च लेखेको छ ।	
३६	**पारीश्रमिक आय कर-** आयकर ऐन २०५८ को दफा मा भन्ने व्यवस्था भएकोमा गाउँपालीकाका निम्न पदाधिकारीहरुले गत वर्ष र यस वर्ष समेतको पारीश्रमिक लिएको देखिएकोले सो को १५% ले हुने रु.३२५५०।- असुल हुनुपर्दछ ।	३२५५०

सि.नं.	नाम	कुल आय	नियमानुसार छुट	करयोग्य आय	१५ % ले हुने रकम
१	अध्यक्ष	५४९०००	४०००००	१४९०००	२२३५०
२	उपाध्यक्ष	४६८०००	४०००००	६८०००	१०२००
			कुल जम्मा	**२१७०००**	**३२५५०**

३७	**योजना र कार्यान्वयन-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ वमोजिम स्थानीय तहले योजना वनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरि प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना वनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले आफनो क्षेत्रको एकीकृत विकास योजना तर्जमा गर्न गुरुयोजना तयार गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन ।	
३८	**न्यायिक समितिको बार्षिक विवरण :** स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५३(२) बमोजिम गाउँपालिकाको न्यायिक समिसिले गरेको कामको बार्षिक विवरण अध्यक्ष वा प्रमुख मार्फत सम्बन्धित सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर सो समितिको गरेको कामको बार्षिक विवरण अध्यक्ष वा प्रमुख मार्फत सम्बन्धित सभामा पेश गरेको छैन ।	
३९	**मू.अ.कर रकम भुक्तानीको जानकारी :**मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन,२०५२ को दफा १७ मा मू.अ.कर मा दर्ता भएको व्यवसायीले करविजक जारी गर्दा अनुसूचीमा तोकिए अनुसार रितपुर्वक गर्नु पर्दछ । निर्माण व्यवसायीले ठेक्का सम्झौता अनुसार पेश गरेको ठेक्का विल तथा नापी किताब अनुसार कार्यालयले रकम भुक्तानी दिएकोमा विभिन्न निर्माण व्यवसायीले कार्यालयबाट भुक्तानी लिएको मू.अ.कर रकम भुक्तानीको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा पठाएको देखिएन ।	
४०	**डोर हाजिरी फाराम नियन्त्रण खाता**ःकार्यालयले डोर हाजिरी फाराम नियन्त्रण खाता म.ले.प.फा.न.१७५ राख्ने गरेको छैन । यसले गर्दाकार्यालयमा के कति डोर हाजिरी फारामहरु क-कसको नाममा र कुन कामको लागि कहिले Issue भएको तथा डोर हाजिरी फारम जारी भएपछि उद्देश्य अनुसार काम भए नभएको यर्थाथ मूल्याङ्कन गर्ने अबस्था रहेन ।	
४१	**मर्मत अभिलेख :** कार्यालयका मेसिन औजार एवं सवारी साधन मर्मत गर्दा राख्नुपर्ने अभिलेख (म.ले.प.फा.नं. २) राखेको पाइएन । यसबाट वर्षभरिमा के कति मेसिन औजार एवं सवारी साधन मर्मत भए र के कति रकम खर्च भयो । सो एकिन हुन नसकेकोले गाउँपालीकाले उक्त अभिलेख राख्न ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
४२	**ईन्धनको लकबुक** : गाउँपालीकाले ईन्धन खर्च लेख्दा सो को प्रयोजन , दुरी, मिति, र स्थान जस्ता कुराहरु प्रष्ट देखिने गरी लकबुक तयार गर्नु पर्दछ । सो सम्बन्धी अभिलेखहरु पूर्ण रुपमा अद्यावधिक गरेको नदेखिएकोले गाउँपालीकाले सो सम्बन्धमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
४३	**भ्रमण खर्च सम्बन्धमा:**भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ बमोजिम भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण प्रारम्भ गरेपछी सम्बन्धित कार्यालयले अनुसूची -६ बमोजिमको ढाँचामा भ्रमण अभिलेख राख्नुपर्ने र भ्रमणमा खटाउने पदाधिकारीले विश्वसनीय आधार र प्रमाण स्थापित हुने गरी आवश्यकता अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको थप व्यवस्था समेत गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था गरेको छ । तर कार्यालयले भ्रमण अभिलेख राखेको पाइएन । यसैगरी भ्रमणमा खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण समाप्त भएपश्चात नियमानुसार पाउने दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्चको विल भरी भ्रमण प्रतिवेदनसाथ आवश्यक विल भर्पाई सम्बन्धित कार्यालयमा पेश भएपश्चात मात्र रकम भुक्तानी हुने व्यवस्था छ । तर भ्रमण प्रतिवेदन कार्यालयमा पेश नगरी दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च बापतको रकम भुक्तानी भएको पाइयो ।	
४४	**अनुगमन तथा मुल्यांकंन : गाउँ**पालिकाद्वारा यसवर्ष स्वीकृत अधिकांश कार्यक्रमहरु सडक मर्मत तथा सुधारसँग सम्वन्धित रहेका छन भने उक्त कार्यक्रमहरु विभिन्न उपभोक्ता समितिहरु मार्फत संचालन रहेका छन । उपभोक्ता समिति मार्फत संचालित कार्यक्रमहरुमा उपभोक्ताले पेश गरेको निर्माण सम्वन्धी विल रहेतापनि कतिपय त्यस्ता विलहरुमा निर्माण सामाग्रीहरुको खरीद तथा ढुवानी सम्वन्धी फुटकर विलहरु संलग्न रहेका छैनन् । उक्त निर्माण सम्वन्धी विलमा जिम्मेवार अधिकारीहरुको	

हस्ताक्षर जस्ता कुराहरु छुट भएको देखिएको साथै केही योजनाको सार्वजनिक परीक्षण समेत भएको नदेखिदा उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन भएका सवै योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी अनुगमन तथा मुल्यांकन हुनुपर्दछ ।

४५ **पेश्की-** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४ अनुसार पेश्की फछ्र्यौट हुनुपर्दछ । समयमा पेश्की फछ्र्यौट नगरेमा सम्पूर्ण पेश्की रकममा म्याद नाघेको मितिले वार्षिक १० प्रतिशतका दरले व्याज समेत असूल गर्ने व्यवस्था छ । प्राप्त विवरण अनुसार निम्नानुसारको नाममा पेश्की वाँकी देखिएकोले नियमानुसार असुल फछ्र्यौट हुनुपर्ने रु. ३००६४५०

सि.नं.	नाम	रकम
१	ताराकुमारी खत्री	२००००
२	अन्नपूर्ण माध्यामिक विद्यालय	१०००००
३	आई. टि. अधिकृत सञ्जय साह	२१७८४००
४	राजेन्द्र थकुल्ला	५०००००
५	सपानी तिर्थस्थल मन्दिर निर्माण सेवा	११४०००
६	तुईन निर्माण वडा नं.३	९४०५०
	जम्मा	**३००६४५०**

गाउँपालिकाद्वारा संचालन हुने विभिन्न कार्यक्रमहरु कर्मचारीद्वारा संचालन हुनुपर्नेमा जनप्रतिनिधिहरुले समेत कार्यक्रम संचालन पेश्की लिई संचालन गर्ने गरेको देखिएकोले निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुलाई प्रशासनिक कृयाकलाप सञ्चालनका लागि पेश्की दिनु उचित तथा नियम सम्मत देखिएन ।

४६ **योजनाको छनौट :-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ को उपदफा (३) मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले विकास योजना छनौट गर्दा आर्थिक विकास तथा गरीबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने किसिमका योजनाहरुलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने व्यवस्था छ । तर यस गाउँपालिकाल घेरावार र मन्दिर निर्माण जस्ता योजनाहरु अधिक संख्यामा समेत छनौट गरी खर्च गरेको पाइयो । कार्यालयले अनुत्पादक क्षेत्रका योजनामा खर्च गरेको छ । अतः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले व्यवस्था गरे अनुसार उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने योजनाहरु छनौट गरी कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ ।

सि.नं.	**घेराबारको नाम**	**रकम**
१	इलाका स्वास्थ्य चौकी घेराबार	१०,००,०००
२	कालिका मा.वि. घेराबार	७,००,०००
३	सेपान्नी तिर्थस्थल मन्दीर घेराबार	४,००,०००
४	रारा नि.मा.वि. घेराबार	८,००,०००
५	कैलाश मा.वि. घेराबार	५,००,०००
६	चन्दनाथ आभारभूत विद्यालय	९,००,०००
७	छिमा घेराबार	८,००,०००
८	चुर्म खोला घेरावार	३,००,०००
९	भूलबारा मन्दीर निर्माण वडा नं. १	४,००,०००
१०	शिवमन्दीर निर्माण वडा नं. ५	५,००,०००
११	भवानी मन्दीर निर्माण वडा नं. ६	२,००,०००
१२	भूमेस्थान मन्दीर निर्माण वडा नं. ८	१,५०,०००
१३	मष्टा भवानी मन्दीर निर्माण वडा नं. ९	४,००,०००
१४	सुपाकुना गुफा प्रतिक्षालय बडा नं. ८	१,००,०००
१५	गुरा मन्दीर निर्माण वडा नं. ७	३,००,०००
१६	महादेव मन्दीर निर्माण वडा नं. ६	३,००,०००
१७	देवी मन्दीर वडा नं. १	२,००,०००
	जम्मा	**७९५००००**

४७	**गाउँसभाले पारित गरेको योजना कार्यान्वयन नगरेको**: स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार गाउँपालीकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका लागि वार्षिक योजनाहरु छनौट गर्दा स्थानिय आवश्यकता र प्राथमिकतालाई ध्यान दिई तयार गर्नुपर्ने भन्ने व्यवस्था रहेकोमा गाउँसभाद्वारा यस वर्ष पारीत गरीएका निम्नानुसारका योजनाहरु सञ्चालन भएको नदेखिएकोमा सो को कारण पेश हुन आएन ।	

सि.नं.	नाम	रकम
१	माछापालन वडा नं. १	१२,००,०००
२	जनमुक्ती युवा क्लव, खेलमैदान वडा नं. १	६,००,०००
३	महिला विकास भवन वडा नं. २	१,००,०००
४	वडा कार्यालय शौचालय निर्माण वडा नं. ७	१,००,०००
५	त्रिवेणीदेखि भालु स्थल मूलवाटो मर्मत संभार	७,००,०००
६	विजुलीको मिटर बक्स खरिद गर्न वडा नं. १	२,००,०००
७	प्रतिघर मिटर बक्स खरिद वडा नं. ३	२,००,०००
८	प्रतिघर मिटर बक्स खरिद वडा नं.२	२,००,०००
९	टेलिफोन टावर सामान ढुवानी	६,००,०००
जम्मा		**३९००००० **

४८	यो गाउँपालिकाले ब्रेकर सहितको एक एक्साभेटर खरिद गर्न मेकानिकल इन्जिनियर्सले स्पेशिफिकेसन तयार गरेको छ । सो एक्साभेटरको मूल्य १ करोड ४० लाखको लागत अनुमान तयार गरी आर्थिक पत्रिकामा ०७५।११।७ गते सिलबन्दी बोलपत्रको आव्हानको सूचना प्रकाशित गरेकोमा २ वटा वोलपत्र दाखिला मध्ये घटी कवोल गर्ने श्री बतास टेक्टर प्रा.लि. को रु.१,३९,५०,५००।- को वोलपत्र स्विकृत गरेको छ । यस किसिमको मेशिनरी सामान खरिद गर्दा आर्थिक र प्राविधिक प्रस्ताव छुट्टाछुट्टै माग गर्नु पर्नेमा सो गरेको पाइएन । बतास टेक्टर प्रा.लि. सँग ४ बैशाख २०७६ मा संझौता भएको छ । संझौता अनुसार ०७६।२।३ भित्र आपूर्ति गरी सक्नुपर्ने उल्लेख छ । सोही अनुसार आपुर्ति भएको देखिन्छ । सो एक्साभेटर संझौतामा उल्लेखित स्पेशिफिकेसन अनुसार भए नभएको बारे प्राविधिकबाट जाँच गरी प्रमाणित गरेको पाइएन । सो एक्साभेटरको ग्यारेन्टी समय १ वर्ष रहेको छ । भुक्तानी गर्दा ५% ले हुने रु. ६१७२७९।-धरौटी कट्टा गर्नुपर्नेमा कट्टा गरेको छैन ।	६१७२७९
	साथै अग्रिम आयकर वापत रु.२०६,२५०।- कट्टा गरेकोमा कर रकम राजश्व खातामा जम्मा गरेको भौचर पेश गर्नुपर्ने रु.	२०६२५०
४८.१	एक्साभेटर खरिद गर्दा १ वर्ष ग्यारेन्टी समय हुदाँहुदै खरिद गरेको २ महिना व्यतित नहुदै सो एक्साभेटरको मर्मतको लागि टेक्टर प्रा.लि.नेपालगञ्ज बाट पाटपूर्जा खरिदमा रु. ४,५०,०००।-र मर्मत कार्यमा रु.७०,०००।- भुक्तानी गरेको देखियो । ग्यारेण्टी समय भित्रमर्मत खर्च गर्नुपरेमा आपूर्तिकर्ता कम्पनिले व्यहोर्नुपर्ने हुदा कार्यालयले मर्मत खर्च गर्न मिल्ने देखिदैन । उक्त रकम आपूर्तिकर्ता कम्पनिबाटै मर्मत गर्नुपर्नेमा कार्यालयबाट खर्च गरेको देखियो । उक्त रकम असुल हुनु पर्दछ । रु.	५२००००
४९	यस गाउँपालिकाले आफ्नो वार्षिक कार्यक्रम र गतिविधिबारे जनतालाई सु-सुचित गराउन एक एफ.एम स्टेशन बनाउनको लागि रु.१९,३९,०००।- को लागत अनुमान तयार गरी सिलबन्दी दरभाउ-पत्र माग गरेकोमा सबैभन्दा कम कवोल गर्ने श्री रेडियो हाईवे प्रा.लि.को रु. १९,२९,९२०।- को दरभाउ-पत्र स्विकृत गरी ०७५।१२।२६ मा संझौता भएको छ । संझौता अनुसार ०७६।३।१० मा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्नेमा सम्पन्न गर्न नसकि ०७६।३।३० सम्म म्याद थप भएको छ । यस प्रा.लि. ले ०७६।३।२५मा कार्य सम्पन्न गरी रु.१९,२९,९२०।- भुक्तानी लिएको छ । सिलबन्दी दरभाउ-पत्र स्विकृत गर्दाकवोल अंकको ५% ले हुने रु. ९६४६४।- धरौटी राख्नु पर्नेमा धरौटी नराखेको त्यसैगरी भुक्तानी गर्दा पनि सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(४) बमोजिम ५% धरौटी कट्टा गरेको छैन । संझौता गर्दाका बखत निश्चित अवधि सम्म	९६४६४

	एफ.एम. स्टेशन बिग्रन गएमा वा मर्मत गर्नुपर्नेमा सोही कम्पनिबाट सो कार्य गराउने गरी संझौताको सर्त राख्ने गरेको पाइएन । यो एफ.एम. स्थापना पछि १/२ दिन मात्र प्रसारण भएको र हाल बन्द अवस्थामा रहेको स्थानियबाट बुझिन आएकोले सो खर्चको उपादेयता देखिएन । तसर्थ उपलब्धी हुन नसक्ने योजना छनौट गर्नु उपयुक्त देखिएन ।	
५०	गाउँपालीकाले भौ.नं. २५०, ०७६।३।२५ बाट घट्टेखोला काठेपूल निर्माण गर्न रु.१,७१,०८१।६३ को लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिसँग ०७५।१२।२१मा संझौता भएको छ । संझौता अनुसार ०७६।१।२१मा सम्पन्न गर्नुपर्नेमा सो नगरी रु.८५,१५३।- को मात्र काम गरेको भनि कार्यालयले कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गरेको छ। काम पूरा नहुदैं अधुरो काठेपूलको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन बनाउनु नियम विपरित छ । काठेपूलमा फ्ल्याक विछ्याउने काम भएको देखिदैन ।पूल अधुरो अवस्थामा रहेकोले जनताले पाउनुपर्ने सुविधा बाट बञ्चित रहन पुगेको देखिन्छ । सम्वन्धित निकायले यसमा ध्यान दिनु पर्दछ।	
५१	गाउँपालीकाले ३ पटक गरी डोजरका लागी ९३१० लिटर डिजेल खरिद गरी रु. १२६८५२०।- खर्च लेखेको छ । यस गाउँपालिकाले डोजर प्रयोग गर्नेबारे कुनै कार्यविधि बनाएको छैन । उक्त डोजर मिति ०७६।२।१४ मा जिन्सी रजिष्टरमा आम्दानी बाँधेको छ । गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र डोजर प्रयोग गरी सडक लगायत अन्य निर्माण कार्य गराउँदा सो काममा लाग्ने लागत अनुमान तयार गरी काम गराउने गरेको पाइएन । गाउँपालिकाले डोजर प्रयोग गरी इन्धन एवं मर्मत खर्च गरेको छ । सो डोजरबाट कुनै आम्दानी गरेको देखिएन । हाल डोजर कहाँ कुन अवस्थामा छ भन्नेबारे सोधनी हुँदा सो डोजर एक निर्माण व्यावसायीले प्रयोग गरिरहेको भन्ने कार्यालयको भनाई रहेको छ । कार्यालयबाट ईन्धन वापत रु. १२६८५२०। खर्च लेखेको छ , तर आम्दानी देखाएको छैन । व्यवसायीसँग भएको सम्झौता पनि पेश भएको छैन । यस सम्बन्धमा आवश्यक छानविन गरी कारवाही गर्नुपर्ने देखियो ।	१२६८५२०
५२	भौ.नं. २५१, ०७६।३।२५ तिलचुल्ला मुहानदेखि फुलु सम्मको खानेपानी योजनाको लागि न्यू सिद्धि बिनायक नेपालगञ्जबाट विभिन्न सामान खरिद गर्दा अग्रिम कर रु.८९७४ र ढुवानी कर रु.१०७०५।-समेत रु.१९,६७९।-कट्टी गरेता पनि दाखिलाको प्रमाण पेश नभएकोले राजश्व दाखिला गरेको भौचर पेश गर्नुपर्ने रु.	१९६७९
५३	काशीलखोला लघु जलविद्युत आयोजना निर्माणको लागि प्रथम गाउँसभाले रु. १० लाख विनियोजन गरेको छ । यस योजनाको लागि ड्रइङ, डिजाइन, डि.पि.आर। तयार गरेको पाइएन । त्यस्तै sail text, पानी बहाव क्षमताको जाँच गरेको छैन । सो स्थान विद्युत उत्पादन गर्ने कार्यका लागि भू-वनोट तथा भुगर्भका दृष्टिले उपयुक्त हो होइन अध्ययन गरेको देखिएन । प्रथम गाउँसभाले विनियोजन रकमबाट उपभोक्ता समितिले Great Nepal Pvt. Ltd.बाट रु. १०,२३,४९५।- मूल्यका विभिन्न विद्युत उत्पादनसँग सम्वधित सामाग्री खरिद गरेको छ । पुनः दोश्रो गाउँसभाबाट रु. २६,६७,०००।- को थप विनियोजन गरिएको छ । उपभोक्ता समितिले टयाङकी बनाउने Foreboly Tanka, पाइपलाइन खन्ने पुर्ने कामका लागि रु.३०,४०,४८३।- को लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समिति सँग ०७६।१।१९ मा संझौता भएको छ । संझौता अनुसारको कार्य सम्पन्न गरी उपभोक्ता समितिलाई रु.२५,३३,६५०।- भुक्तानी गरेको छ । आ.व. ०७४।७५ मा पनि यस योजनामा रु.१८६३०००।- खर्च समेत रु. ५३,४६,६५०।- खर्च भएको देखिन्छ । यहि ०७६।३।२८ मा आएको वाढी पहिरोले इन्टेक पाइपलाइन बगाएको छ । सो योजना संचालनमा छैन । यस योजनाको ड्रइङ, डिजाइन, डि.पि.आर. भूगर्भ अध्ययन बेगर योजना संचालन गर्दा रु. ५३,४६,६५०।- खेर गएको देखिन आयो । तसर्थ यस प्रकारको योजना छनोट तथा	

संचालन गर्दा प्राविधिक रुपमा अध्ययन गरेर मात्र कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै बाढिबाट क्षतिग्रस्त यस योजनाको लागि प्राविधिक अध्ययन गरेर मात्र काम अगाडि बढाउन उपयुक्त देखिन्छ ।

५४ यस गाउँपालिकाले निम्न ६ वटामा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण गर्न लागत अनुमान, वोलपत्र आब्हानको सूचना, वोलपत्र दाखिला, वोलपत्र खोलेको मुचुल्का, तुलनात्मक सूचि र वोलपत्र मूल्यांकनको प्रतिवेदन लगायत कागजात लेखा परिक्षणको क्रममा प्राप्त हुन सकेन । जसले गर्दा मूल्यांकन ठिक थियो भनि विश्वस्त हुन सकिएन । राष्ट्रिय दैनिक नयाँ पत्रिकामा निम्न वोलपत्रदाताको वोलपत्र स्विकृतको आसयपत्रको सूचना प्रकासित गरेको छ ।

काम	**वोलपत्र स्विकृत भएको नाम**	**कवोल रकम**
वडा स्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण मुड्केचुला गा.पा.-१ कालिका, डोल्पा	नारायण निर्माण सेवा मुड्केचुला, १, डोल्पा	३७,३५,७४७.१४
वडा स्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण मुड्केचुला गा.पा.-३ रिडिङ, डोल्पा	आर.आर. कन्स्ट्रक्सन भक्तपुर नगरपालिका, ११ टौमढी दोघन भक्तपुर नेपाल	३७,३५,७४७.१४
वडा स्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण मुड्केचुला गा.पा.-५ सुर, डोल्पा	दिनेश निर्माण सेवा ठूलीभेरी न.पा., ३ दुनै डोल्पा	३३,८६,७११.६९
वडा स्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण मुड्केचुला गा.पा.-६,नर्कु, डोल्पा	दिव्या निर्माण तथा ढुवानी सेवा, ठूलीभेरी न.पा.३ दुनै डोल्पा	३८,१९,२२५.७८
वडा स्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण मुड्केचुला गा.पा.-८ ओक्ट, डोल्पा	हिमाली सप्लायर्स/गोरख निर्माण सेवा विरेन्द्रनगर न.पा. ६, सुर्खेत	४०,००,७३९.३२
वडा स्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण मुड्केचुला गा.पा.-९ होर्त, डोल्पा	जिनिब निर्माण सेवा ठूलीभेरी न.पा. ३ दुनै डोल्पा	४०,००,७३९.३२

५५ **बैंक जमानत बेगर पेश्की :**निम्न निर्माण व्यावसायीलाई बैंक जमानत बेगर पेश्की रकम उपलब्ध गराएको छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ५२(क) विपरित पेश्की दिएको देखियो । जसले गर्दा पेश्की रकम जोखिममा रहेको देखियो । त्यस्तैगरी वडा नं. १,३,६ का आधारभुत स्वास्थ्य चौकी निर्माण स्थलको जग्गा धनी पूर्जाकार्यालयको स्वामित्वमाभएको देखिएन । यसरी सरकारी स्वामित्व नभएको जग्गामा भवन निर्माण गर्नु हुदैन । हालसम्म कुनै पनि योजनाको काम भएको रनिङ विल पेश भएको छैन । कार्यालयले पेश्कीको अनुगमन पनि गरेको छैन । ६८०३६८४

वडा नं.	निर्माण व्यावसायी	संझौता रकम	संझौता मिति	सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	पेश्की रकम
१	नारायण निर्माण सेवा	३७,३५,७४७.१४	०७६/३/२९	९० दिन भित्र	११,२०,७२४
३	आर.आर.कन्स्ट्रक्सन	३७,३५,७४७.१४	०७६/३/२९	९० दिन भित्र	११,२०,७२४
५	दिनेश निर्माण सेवा	३३,८६,७११.६९	०७६/३/२९	९० दिन भित्र	१०,१६०१४
६	दिव्या निर्माण तथा ढुवानी सेवा	३८,१९,२२५.७८	०७६/३/२९	९० दिन भित्र	११,४५,७७८
८	हिमाली सप्लायर्स	४०,००,७३९.३२	०७६/३/२९	९० दिन भित्र	१२,००,२२२
९	जिनिव निर्माण सेवा	४०,००,७३९.३२	०७६/३/१९	९० दिन भित्र	१२,००,२२२
	जम्मा				६८०३६८४

५६ यस गाउँपालिकाले निम्न ३ झोलुङ्गेपूल निर्माण गर्न उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी यसवर्ष ४७,२३,८६४।- भुक्तानी गरेको छ । ति झोलुङ्गेपूलको ड्रइङ डिजाइन लागत अनुमान कुनैपनि कागजात लेखापरिक्षणको समयमा पेश भएको छैन । कार्यालयले उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गर्दा अन्तिम भुक्तानी भनि खर्च लेखेको छ । ति पूलको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश भएको छैन । केवल पूलको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको भनि पूलको फोटो सम्म राखेको छ । त्यस्तैगरी उपभोक्ता समितिसँग भएको संझौता पनि पेश भएको छैन । तसर्थ उल्लेखित कागजात बेगर भुक्तानी भएको रकम अनियमित देखिएको रु.

पूलको नाम	**०७५।७६ मा भएको भुक्तानी रकम**
फेदीखोला झोलुङ्गेपूल निर्माण उपभोक्ता समिति	१३,७८,१५१।-
तक्दा धपेना झोलुङ्गेपूल निर्माण उपभोक्ता समिति	१६,१०,९६५।-

४७२३८६४

	नुनेघाट झोलुङ्गेपूल निर्माण उपभोक्ता समिति १७,३४,१४८।- **जम्मा ४७,२३,८६४।-**	
५७	**बिल संलग्न नभएको :** १२४ (क) २०७६।३।१७ -आर्थिक कार्यविधि नियमावलि २०६४ को नियम ३६ (३) मा बजेट खर्च गर्दा विलभरपाइ सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालय सञ्चालन वापत रु. २ लाख खर्च लेखेकोमा रु १८४९४५।- को मात्र बिल संलग्न रहेकोले नपुग रु. १५०५५।- असुल हुनुपर्ने	१५०५५
५८	**कर कट्टी :**गाउँपालिकाले सामान खरिद गर्दा, निर्माण कार्य गराउँदा वा सामाग्री ढुवानी लगायतका भुक्तानीमा कट्टा गरेको कर रकम राजस्व खातामा जम्मा गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन । लेखापरिक्षणको क्रममा श्रेष्ता परिक्षण गर्दा केहि भौचरमा कर कट्टा गरेको र कट्टा गरेको रकम राजश्व खातामा दाखिला गरेको छैन । गाउँपालीकाले एकमुष्ट रुपमा ०७६।६।१२ मा रु. ४३८८७७।- राजस्व दाखिला गरेको छ । सो वाहेक पनि विभिन्न किसिमको भुक्तानीमा कर कट्टा भएको छ भनि विश्वस्त हुन सकिने स्थिति छैन । तसर्थ, यस सम्बन्धमा सम्वन्धित निकायले आवश्यक छानविन गर्नुपर्दछ । लेखा परिक्षण गर्दा देखिएका केहि भौचरबाट कट्टा भएकारकम दाखिला नगरेको उद्धाहरण निम्नानुसार छन ।	

मिति	उपभोक्ता समति वा आयोजनाको नाम	भुक्तानी रकम	ढुवानी कर	अग्रीम आय कर
२०७५.७.२९	ग्रीण हाउस खरिद	४८७५२४		६५५९
२०७५.७.३०	पुजिगत ग्रीण हाउस खरिद	४८७५२४		६५५९
२०७५.७.३०	पुजिगत ग्रीण हाउस खरिद	४८०२४९		६४६१
२०७५.७.३०	औषधि खरिद	४४३२६२		६७३४
२०७५.९.१०	डि.पि.आर.	४८९७४२		७४५८
२०७५.११.७	सुचना पकासन	१६१६१५		२४६१
२०७६.२.२३	ग्यास खरिद फोक्सुन्डो जनरल अर्डर सप्लायर्स	११५५६४८		२४२८७
२०७६.२.२३	ग्यास खरिद फोक्सुन्डो जनरल अर्डर सप्लायर्स	४६८७६२		६२३८
२०७६.२.२७	कस्तुरी जडिबुटी सहकारी संस्थाको नर्सरी व्यवस्थापन	४७५०००		२२२१
२०७६.२.२७	महिला भवन निर्माण उ.स.	३२३०००		१३९३
२०७६.२.२७	महादेव र मष्टा भवानी निर्माण उ.स.	५७००००	३४५७	१८००
२०७६.२.२७	महादेवउ मन्दिर निर्माण उ.स.	२८५०००	७१३	५६२
२०७६.२.२७	सुन्तला अनार कि.वी.नर्सरी सिचाई	११४००००	४६८४	१९१९
२०७६.२.२७	रा.बा.बैंक घेरावार नि.उ.स.	१९००००	१२७५	१३३३
२०७६.२.३१	स्वास्थ्य चौकी घेरावार नि.उ.स.	९५००००	७२८९	६४४५
२०७६.३.१५	घोरागोठ चिउढुगां सिचाई नि.उ.स.	२८५०००	१७०७	१६४१
२०७६.३.१५	देवी मन्दिर निर्माण उ.सं	१९००००	११७५	३६७
२०७६.३.१५	सुधारिएको चुला नि.उ.स.	३३२५००	३४८८	३४१२
२०७६.३.१५	रातापानी पिपिन्यारा खाली सिचाई उ.स.	४७५०००	२६२५	२२७१
२०७६.३.१५	घौपानी मारे खानेपानी नि.उ.स.	४७५०००	२८७१	३२२४
२०७६.३.१५	गुरा मन्दिर निर्माण उ.स.	२८५०००	१५७४	६०४
२०७६.३.१५	मुलवार निर्माण उ.स.	३८००००	२६५५	१५६९
२०७६.३.१७	सिचाई गौरी पाखा नि.उ.स.	४७५०००	२७७२	२०४४
२०७६.३.१७	मालिका मा.वि. क्षात्रावास नि.उ.स.	१४२५०००	२९६२	१३२४
२०७६.३.१७	वाईगाउ खानेपानी निर्माण उ.स.	१९०००	१३००	१६४७
२०७६.३.१५	घोरागोठ चिउढुगां सिचाई नि.उ.स.	२८५०००	१७०७	१६४१
२०७६.३.१५	देवी मन्दिर निर्माण उ.सं	१९००००	११७५	३६७
२०७६.३.१५	सुधारिएको चुला नि.उ.स.	३३२५००	३४८८	३४१२
२०७६.३.१५	रातापानी पिपिन्यारा खाली सिचाई उ.स.	४७५०००	२६२५	२२७१

२०७६.३.१५	घौंपानी मार् खानेपानी उस	४७५०००	२८७१	३२२४
२०७६.३.१५	सहनसिल बाल क्लब	३८००००	०	७९९
२०७६.३.१५	गुरा मन्दिर निर्माण उ.स.	२८५०००	१५७४	६०४
२०७६.३.१५	मुलवार निर्माण उ.स.	३८००००	२६५०	१५६९
२०७६.३.१७	गौरी पाखा नि उ,स	४५७०००	२७७२	२०४४
२०७६.३.१७	मालिका मा.वि. क्षात्रावास नि.उ.स.	१४२५०००	२९२६	१३२४
२०७६.३.१७	बाइगाउ खानृपानी नि,उ,स	१९००००	१३००	१६४७
२०७६.३.२४	नबज्याति प्रा,वि नि,उ,स	२८५०००	४१६	७१०
२०७६.३.२४	भदाले खानेपानी नि,उ,स	४७५०००	११९०	१६६७
२०७६.३.२४	कौलास प्रा,वि घोराबार	४७५०००	४२८०	२९४४
२०७६.३.२४	फोहोर मौला ढल निकास उ,स	३८००००	२८६२	१७०४
२०७६.३.२४	शिब मन्दिर निर्माण उ.स.	४७५,०००.००	१८८	६१६
२०७६.३.२४	भुमेथान मन्दिर निर्माण उ.स.	१४२५००	११९०	१६८७
२०७६.३.२४	शिमा घेराबार तथा बृक्षा रोपण	६६५०००	५६४६	५१०७
२०७६.२.२७	महादेब र मष्टा भवानि मन्दिर निर्माण उ.भ.समिति.	५७००००	३४५७	१८०००
२०७६.२.२७	महादृव मर्नदर निमाण	२८५०००	७१३	५६२
२०७६.२.२७	सन्तला अनार कि,वि नर्सरी	११४००००	४६८४	१९१९
२०७६.२.२७	रा,वा घेरावार	१९००००	१०९५	१३३३
२०७६.२.३१	स्वास्थ्य चौकी घेरावार नि.उ.स.	९५००००	७२८९	६४४५
२०७६.३.२५	काशिल खोला जल विधेत	२५३३६५०	२४०००	१७४३४
२०७६.३.२५	छिमा खानेपानि नि.उ.स.	३८००००	४३४०	२०२१
२०७६.३.२५	रारा आ.बि.मञ्च नि.उ.स	१९००००	६८१	५१५
२०७६.३.२५	तिलचुच्चा मुहान देखि फुलु खाने पानि	१४२५०००	१०७०५	८९७४
२०७६.३.२५	बनपाखा देखि ओखेना सम्म नि.उ.स	६६५०००	५६७५	२४२६
२०७६.३.२५	मष्टाभवानि मन्दिर नि.उ.स.	३८००००	४४५	७४२
२०७६.३.२५	सयपत्रि महिला कृषक समुह	२८५०००	०	५०६३
२०७६.३.२५	चन्दनाथ आधारभुत बिँद्यालय	८५५०००	७६५६	६९६८
२०७६.३.२५	सुर २ कोठे भवन निर्माण र घेराबार	१०९६४५०	४३२०	२९५४
२०७६.३.२५	गाउँखानेपानि धारा ममृत नि.उ.स.	९५००००	६९८८	३५४०
२०७६.३.२५	चुरुम खोला घेराबार नि.उ.स.	२८५०००	४६००	२६८३
२०७६.३.२५	कालिका मा.बि. घेराबार नि.उ.स.	६६५०००	९०४	५५३०
२०७६.३.२५	रारा नि.मा.बि.घेराबार नि.उ.स.	६८७७६३	५७४८	४०८८
२०७६.३.२५	खाद्द भवन नि.उ.स.	८५५०००	१५८२	२५२७
२०७६.३.२५	अन्नपुर्णे मा.बि. मञ्च र फिल्ड निर्माण उ.स.	५७००००	३१३०	१५०८
२०७६.३.२५	चुरुम खोला घेराबार नि.उ.स.	७६००००	४६००	५७७६
२०७६.३.२५	थारमारे खानेपानि नि.उ.स.	१९००००	१०९६	२४८
		जम्मा	**१८३११५**	**२३५१२६**

५९ **भुक्तानी दिन वाकीको कच्चावारी नरहेको :** आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ४० (७) चालु वजेटले नखाम्ने गरी बढी खर्च गर्न हुदैन भन्ने व्यवस्था रहेको छ । चालु वजेटले नखामेमा खर्च व्यहोर्ने भएमा वील भर्पाइ वमोविम आगामी वर्षमा भुक्तानी दिने गरि म.ले.प.फारम १८ तयार गरी कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयवाट प्रमाणित गराई भुक्तानी दिन बाकीको कच्चावारी तयार गरी खर्च लेख्नुपर्नेमा सो वेगर कर्मचारीको तलब तथा पोशाक भत्ता छुट भनि भुक्तानी दिएको नियमित नदेखिएको रु ८४६३५०

गो.भा.नं. र मिति	विवरण	रकम
८/२०७६.१.१९	अनमि लालीमाया सार्की	१५५००
९/२०७५.९.९	गत वर्षको पोशाक भत्ता	१९५०००
९/२०७५.९.९	गत वर्षको चाडपर्व खर्च	११०८५०
५/	शिक्षकको पोशाक भत्ता	५२५०००

	जम्मा	**८४६३५०**

६० **कर्मचारी सञ्चयकोषमा रकम जम्मा नगरेको** : निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ३१ मा कर्मचारी सञ्चयकोषमा रकम जम्मा गरिने निजामती कर्मचारीहरुको मासिक तलव वाट दश प्रतिशतका दरले रकम कट्टा गरि सो रकममा नेपाल सरकारले शतप्रतिशत रकम थप गरी कर्मचारी सञ्चय कोषमा रकम जम्मा गरिदिने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्नानुसार तलब खर्च लेखेकोमा सो को क.स.कोष, नां.ल. कोष , सा.सु कर र बिमा रकम जम्मा गरेको नदेखिएकोले उक्त रकम दाखिलाको प्रमाण पेश हुनुपर्ने २२२८०९७

गो.भा.नं. र मिति	**क.सं. कोष**	**ना.ल.कोष**	**बिमा**	**सा.सु. कर**	**जम्मा**
४८/२०७५.९.५	१५०३३	०	२४००	११८८	१८६२१
४८/२०७५.९.५	९२१४८	१८३००	१२००	६१२०	१२८५६८
४८/२०७५.९.५	०	०	०	५२६८	५२६८
४८/२०७५.९.५	५३६४६	०	९६००	३९६३	६७२०९
४८/२०७५.९.५	६२१६०	०	९६००	५२८८	७७०४८
७४/२०७५.११.१९	२६०२५	४००००	३२००	७१५	६९९४०
८७/२०७६.१.१३	३५७६४	०	६४००	२३४५	४४५०९
७८/२०७६.१.१३	१०६०६०	१७६००	१४४००	७१५०	१४५२१०
८८/२०७६.१.१३	४१४४०	०	६४००	३१८०	५१०२०
१२१/२०७६.१.१३	१९०२२	०	३२००	१२२५	२३४४७
१२२/२०७६.१.१३	७४७३६	९४००	९६००	४८७४	९८६१०
१२३/२०७६.१.१३	२०७२०	०	३२००	१५९०	२५५१०
१७/२०७६.३.५	१५२६३०	३००००	२४०००	६०२२	२१२६५२
१३/२०७६.१.१३	२६०२५	४००००	३२००	७१५	६९९४०
१२/२०७६.१.१३	२७७४४४	२००००	४४८००	८८५२	३५१०९६
१०/२०७५.९.९	१९५२१	१५०००	२४००	६०९	३७५३०
२३/२०७५.६.१६	१४५६९	७०५०	२४००	१४७८	२५४९७
७/२०७५.९.३	२२४४९०	१५०००	३६०००	७२७४	२८२७६४
५/२०७५.६.२१	१९५२०	१५०००	२४००	०	३६९२०
३/२०७५.६.१६	२२५४२२	१५०००	३७६००	२७१६३	२७१३४५
२२/२०७५.६.१६	४५८२	०	८००	४५४	१७०६
२४/२०७५.६.१६	१०९३६२	१९५१८	१४४००	१३२३७	१४३५५७
जम्मा	**१६२०३१९**	**२६१८६८**	**२३७२००**	**१०८७१०**	**२२२८०९७**

६१ **सोधभर्ना नलिएको :** कार्यालयले संघिय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान रकम एक शिर्षकबाट अर्को शिर्षकमा सापटि लिई खर्च लेखेकोमा सो को सोधभर्ना नलिएको १४४४२६७

गो.भा.नं र मिति	खर्च लेख्नुपर्ने शिर्षक	खर्च लेखिएको शिर्षक	रकम
४४	कृषि तर्फ	राजस्व बाँडफाड	४८९६५५
४५	शिक्षा तर्फ	राजस्व बाँडफाड	११८८३३
४७	पशु तर्फ	राजस्व बाँडफाड	५२८८७४
९०	कृषि तर्फ	राजस्व बाँडफाड	३०६९०५
जम्मा			**१४४४२६७**

६२ **जिन्सी दाखिला भएको नदेखिएको :** आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को परिच्छेद ६मा भएको व्यवस्था अनुसार कार्यालयद्वारा खरिद गरिएका मालसामानहरु महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत ढाँचामा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालीकाले यस वर्ष गो.भा.नं. ११२/२०७६।२।२९ बाट एक थान कम्प्युटर खरिद गरी रु. ३६३४५।- भुक्तानी गरेकोमा सो को खरिद आदेश र दाखिला प्रतिवेदन संलग्न नरहेको रु ३६३४५

६३ **बढि तलब भुक्तानी** :निमित्त प्र. प्र. अ. श्री मदन प्रसाद देवकोटालाई जेठ र आषाढको तलब भुक्तानी गर्दा ग्रेड रकम रु.६०३०।२० बढि भुक्तानी भएकोले उक्त रकम असुल हुनुपर्ने ६०३०

६४ **सामाजिक सुरक्षा कर :**आर्थिक विधेयक २०६७ , को दफा २८ मा सामाजिक सुरक्षा

	कोष आयकर ऐन २०५८ को अनुसुची १ वमोजिम एकल व्यक्ति तथा दम्पति वाट असुल गरिने १ प्रतिशत का दरले सामाजिक सुरक्षा कर कट्टा गरि दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। देहायका कर्मचारीहरुलाई मासिक रुपमा तलव भत्ता भुक्तानी हुदा १ प्रतिशत सामाजिक सुरक्षा कर कट्टा गरि दाखिला हुनुपर्ने देखिन्छ।	३०२०७१	

मिति	**उपभोक्ता समति वा आयोजनाको नाम**	**भुक्तानी रकम**	**डोर हाजीर सा.सु.कर**
२०७६.२.२७	फेदीखोला काठेपुल निर्माण उ.स.	१९००००	१९००
२०७६.२.२७	महिला भवन निर्माण उ.स.	३२३०००	२७०२
२०७६.२.२७	निलदह झो.पु निर्माण उ.स.	१४२५००	१४२५
२०७६.२.२७	महादेव र मष्टा भवानी निर्माण उ.स.	५७००००	२०५२
२०७६.२.२७	महादेवउ मन्दिर निर्माण उ.स.	२८५०००	२१६४
२०७६.२.२७	मर्मत सम्भार ठमिन शाही	२५००००	१४२५
२०७६.२.२७	सुन्तला अनार कि.वी.नर्सरी सिचाई	११४००००	९५९९
२०७६.२.२७	रा.बा.बैंक घेरावार नि.उ.स.	१९००००	१०९५
२०७६.२.२७	ईल प्रहरी चौकि मर्मत नि.उ.स.	१९०००	१९००
२०७६.२.३१	स्वास्थ्य चौकी घेरावार नि.उ.स.	९५००००	२७०९
२०७६.३.१५	घोरागोठ चिउढुगां सिचाई नि.उ.स.	२८५०००	१२४८
२०७६.३.१५	खादु खोला देखी उपल्नो खादु सम्म बाटो मर्मत	२८५०००	२८५०
२०७६.३.१५	देवी मन्दिर निर्माण उ.सं	१९००००	१६०३
२०७६.३.१५	रातापानी पिपिन्यारा खाली सिचाई उ.स.	४७५०००	२८१०
२०७६.३.१५	घौपानी मारे खानेपानी नि.उ.स.	४७५०००	२८१०
२०७६.३.१५	गुरा मन्दिर निर्माण उ.स.	२८५०००	२१६०
२०७६.३.१५	मुलवार निर्माण उ.स.	३८००००	२४२०
२०७६.३.१७	सिचाई गौरी पाखा नि.उ.स.	४७५०००	३२०६
२०७६.३.१७	मालिका मा.वि. क्षात्रावास नि.उ.स.	१४२५०००	१४४७९
२०७६.३.१७	वाईगाउ खानेपानी निर्माण उ.स.	१९०००	१२१०
२०७६.३.१७	सौचालय निर्माण उ.स.	९५०००	९५०
२०७६.३.१५	घोरागोठ चिउढुगां सिचाई नि.उ.स.	२८५०००	१२४८
२०७६.३.१५	खादु खोला देखी उपल्नो खादु सम्म बाटो मर्मत	२८५०००	३४३४
२०७६.३.१५	देवी मन्दिर निर्माण उ.सं	१९००००	१६०३
२०७६.३.१५	रातापानी पिपिन्यारा खाली सिचाई उ.स.	४७५०००	२८१०
२०७६.३.१५	घौंपानी मार् खानेपानी उस	४७५०००	२२०३
२०७६.३.१५	सहनसिल बाल क्लब	३८००००	३६६७
२०७६.३.१५	गुरा मन्दिर निर्माण उ.स.	२८५०००	१४४८
२०७६.३.१५	मुलवार निर्माण उ.स.	३८००००	२४२०
२०७६.३.१७	गौरी पाखा नि उ,स	४५७०००	३२०६
२०७६.३.१७	मालिका मा.वि. क्षात्रावास नि.उ.स.	१४२५०००	१४२५०
२०७६.३.१७	बाइगाउ खानृपानी नि,उ,स	१९००००	१२१०
२०७६.३.१७	सौचालय निर्माण उ.स.	९५०००	११०६
२०७६.३.२४	सन्तेदुखी निगालबारी नि,उ,स	१९००००	२३४०
२०७६.३.२४	नबज्याति प्रा,वि नि,उ,स	२८५०००	२९५५
२०७६.३.२४	भदाले खानेपानी नि,उ,स	४७५०००	३४९७
२०७६.३.२४	कैलास प्रा,वि घोराबार	४७५०००	१८१५
२०७६.३.२४	फोहोर मौला ढल निकास उ,स	३८००००	२६४४
२०७६.३.२४	ुसेपाकुना प्रतिक्षालय उ,स	९५०००	१२१०
२०७६.३.२४	शिब मन्दिर निर्माण उ.स.	४७५,०००.००	५०८२

	२०७६.३.२४	भुमेथान मन्दिर निर्माण उ.स.	१४२५००	५३६०	
	२०७६.३.२४	कैलास प्रा.बि. देखि गुन्जयउलि	४७५०००	५१८४	
	२०७६.३.२४	भिमधुला देखि माभ्फ पाटन सम्म पर्यटन मार्ग	९५००००	१२०१०	
	२०७६.३.२४	शिब मन्दिर हुदै मुड्केचुला पदमार्ग	४७५०००	५७१९	
	२०७६.३.२४	शिमा घेराबार तथा बृक्षा रोपण	६६५०००	१९३६	
	२०७६.३.२४	भवानि मन्दिर निमार्ण दलित टोल	१९००००	१८८२	
	२०७६.२.२७	निलदह भ्फो.पु.तटबन्धन	१४२५००	१७११	
	२०७६.२.२७	महादेब र मष्टा भवानि मन्दिर निर्माण उ.भ.समिति.	५७००००	४२८४	
	२०७६.२.२७	महादृव मनदिर निमाण	२८५०००	२१६४	
	२०७६.२.२७	ुभमन र्ममत	२५००००	१४४२	
	२०७६.२.२७	सन्तला अनार कि,वि नर्सरी	११४००००	८१४१	
	२०७६.२.२७	रा,वा घेरावार	१९००००	१२७५	
	२०७६.२.२७	ईल प्रहरी चौकि मर्मत नि.उ.स.	१९००००	१०४२	
	२०७६.२.३१	स्वास्थ्य चौकी घेरावार नि.उ.स.	९५००००	२७०९	
	२०७६.२.२७	गाँडेखोला पुल	१९००००	२२९८	
	२०७६.२.२७	भवन निर्माण उ,स	३२३०००	२७२९	
	२०७५.९.९	तक्दा धेपेना भ्फोप	२८५०००	३२४०	
	२०७६.३.२५	काशिल खोला जल विधेत	२५३३६५०	३०४९२	
	२०७६.३.२५	छिमा खानेपानि नि.उ.स.	३८००००	२६००	
	२०७६.३.२५	रारा आ.बि.मञ्च नि.उ.स	१९००००	१६५७	
	२०७६.३.२५	प्रताप टोल नि.उ.स.	९५०००	९५०	
	२०७६.३.२५	सुर घट्टेखोला नि.उ.स.	१५००००	१५००	
	२०७६.३.२५	तिलचुच्चा मुहान देखि फुलु खाने पानि	१४२५०००	६६३०	
	२०७६.३.२५	बनपाखा देखि ओखेना सम्म नि.उ.स	६६५०००	२०३४	
	२०७६.३.२५	एकुरेकुना बृक्षारोपण नि.उ.स.	२८५०००	३४८४	
	२०७६.३.२५	मष्टाभवानि मन्दिर नि.उ.स.	३८००००	३८६८	
	२०७६.३.२५	रिडिन देखि सन्ते घो.बा. नि.उ.स.	१५००००	१५१२	
	२०७६.३.२५	माथि डाँडा घो.बा.	३००००	३००	
	२०७६.३.२५	वडा नं.१,२ र ३ को शौचालय र पर्खाल निर्माण	२८५०००	११८५	
	२०७६.३.२५	हप्पु डाँडा देखि नागा टाला सडक नि.उ.स.	३८००००	४७५२	
	२०७६.३.२५	चन्दनाथ आधारभुत बिँद्यालय	८५५०००	२१०५	
	२०७६.३.२५	सुर २ कोठे भवन निर्माण र घेराबार	१०९६४५०	९९४५	
	२०७६.३.२५	गाउँखानेपानि धारा ममृत नि.उ.स.	९५००००	६१२३	
	२०७६.३.२५	चुरुम खोला घेराबार नि.उ.स.	२८५०००	४८४	
	२०७६.३.२५	गाउँदेखि निपुर सम्म तिर्थस्थल घा.बा.निउ.स.	१९००००	२३७६	
	२०७६.३.२५	रिडिन सम्म ग्रामिण सडक नि.उ.स.	६८१९७२	८८७०	
	२०७६.३.२५	रारा नि.मा.बि.घेराबार नि.उ.स.	६८७७६३	४०७६	
	२०७६.३.२५	सिलाघाट खोला काठेपुल निर्माण उ.स.	१९००००	२३७५	
	२०७६.३.२५	पाले मुरलि खोला काठेपुल नि.उ.स.	४७५०००	५३२४	
	२०७६.३.२५	खाद्द भवन नि.उ.स.	८५५०००	७२३५	
	२०७६.३.२५	अन्नपुर्ण मा.बि. मञ्च र फिल्ड निर्माण उ.स.	५७००००	४५९७	
	२०७६.३.२५	चुरुम खोला घेराबार नि.उ.स.	७६००००	२१२०	

२०७६.३.२५	थारमारे खानेपानि नि.उ.स.	१९००००	१४८६
		जम्मा	**३०२०७१**

६५ **स्थानिय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम :** यस कार्यक्रम अर्न्तगत उम्बा पहिरा देखि मुड्केचुला सम्म सडक निर्माण गर्न रु. ५३०१००५- को लागत अनुमान तयार गरी कार्यालयद्वारा रु. ५००००००।- व्यहोर्ने गरी उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरेको देखियो ।

कार्यालयले उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गर्दा १०२०६ घ.मि. को कार्य मानिसद्वारा गराउने भनि उल्लेख भएकोमा पछि भौगोलिक विकटताको कारण उल्लेख गरी १३५६४ घ.मि मेसिनद्वारा गराउने गरी कार्यपालीकाद्वारा मिति २०७६।३।२४ मा निर्णय गरी भुक्तानी भएको छ । तसर्थ डोजरबाट सडकको काम गराउने गरी संशोधित लागत अनुमान तयार गर्नुपर्नेमा गरेको छैन । मानिसबाट काम गराउने गरी लागत अनुमान बनाउने तर काम भने डोजरबाट गराएको हुदा सो को पुष्टयाई सहितको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने

६६ **सर्भे खर्च :** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ मा व्यवस्था भए अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनीवाट परामर्श सेवा खरिद गर्न सकिने छ भन्ने उल्लेख छ । यसरी परामर्श सेवा लिंदा सार्वजनिक निकायमा उपलब्ध जनशक्तिवाट काम हुन नसक्ने भएमा वा दातृपक्षसंगको संभौता वमोजिम वैदेशिक सहायता श्रोतवाट व्यहोरिने गरि परामर्श सेवा प्राप्त गर्न सकिने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले यस वर्ष विभिन्न सडकको विस्तृत ईन्जीनियरिङ्ग सर्वेक्षण कामका लागि भनि कार्यालयकै र सव ईन्जिनियरलाई भुक्तानी गरेकोमा निम्नानुसार व्यहोरा देखियो ।

क) सव ईन्जिनियर प्रवेश महतरालाई ५ कि.मि सडकको सर्वे वापत रु. ३ लाख भुक्तानी दिएकोमा रु. ११४७ मात्र कर कट्टी गरेको देखिएकोले कुल १५% ले हुने नपुग रकम रु. ४३८५५।- असुल हुनुपर्ने

साथै उक्त काम कार्यालयको नियमित जनशक्तिवाट सम्पादन हुन सक्ने वा नसक्ने सम्वन्धमा विश्लेषण नगरी खर्च लेखेको नियमसंगत देखिएन ।. ४३८५५

ख) ईन्जिनियर वसन्त रोकायालाई ५ कि.मि सडकको सर्वे वापत रु. २ लाख भुक्तानी दिएकोमा रु. १८०१७५ को मात्र बिल संलग्त रहेकोले नपुग रु. १९८२५।- र १५% ले हुने कर रु. २७०२६।२५ कट्टी गरेको नदेखिएकोले कुल रकम रु ४६८५१।२५।- असुल हुनुपर्ने

साथै उक्त काम कार्यालयको नियमित जनशक्तिवाट सम्पादन हुन सक्ने वा नसक्ने सम्वन्धमा विश्लेषण नगरी खर्च लेखेको नियमसंगत देखिएन । ४६८५१.२५

६७ **बिल भरपाई नपुग :** ईन्जिनियर वसन्त रोकाया को अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च वापत रु. ११४६००।- को पेश्की फछर्योट भएकोमा रु. ८३९१५।- को मात्र बिल संलग्त रहेकोले नपुग रु.३०६८५।- असुल हुनुपर्ने ३०६८५

६८ **सक्कल बिल संलग्न नरहेको :** २।२०७६।२२३ विज्ञापन खर्च वापत फिस्टेल मिडिया प्रा.लि बुटवललाई रु. १९१९०७- भुक्तानी गरेकोमा रु. ११९२९४- को सक्कल बिल रहेता पनि बाँकी रु. ७२६१३।- को सक्कल बिल संलग्न नरहेकोले उक्त प्रमाण पेश हुनुपर्ने ७२६१३

६९ **शैक्षिक सामाग्री अनुदान :** कार्यालयद्वारा निम्न विद्यालयहरुलाई निम्नानुसार अनुदान दिएकोमा सो को अनुगमन प्रतिवेदन पेश हुनुपर्दछ ।

विद्यालय	विवरण	रकम
रारा आधरभूत विद्यालय ओक्ट	ICT सामग्री	६५००००
कालीका माध्यामिक विद्यालय	ल्याबसामग्री	६५००००
मष्टादेवी सामुदायीक अध्ययन केन्द्र	ICT सामग्री	२४९०००
भगवती सामुदायीक अध्ययन केन्द्र	ICT सामग्री	८४०००
	जम्मा	**१६३३०००**

७०	**पोशाक भत्ता बढि भुक्तानीः** आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ नियम ३६ (३) सरकारी रकम खर्च गर्दा वील भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने र वीलको को आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ कार्यालयले कृष्ण खनाललाई पोशाक भत्ता वापत रु. १५००० बढि भुक्तानी दिएको देखिएकोले उक्त रकम असुल हुनुपर्ने रु.	१५०००
७१	ईन्जिनियर वसन्त रोकाया लाई महङ्गी भत्ता वापत रु.४००० बढि भुक्तानी दिएको देखिएकोले उक्त रकम असुल हुनुपर्ने रु.	४०००
७२	**वित्तीय जवाफदेहिता मूल्यांकन**ः सुशासनको अभिवृद्धि र विश्वमा प्रचलित असल अभ्यासको आधारमा वित्तीय जवाफदेहिता तथा उत्तरदायित्व सम्बन्धी स्थितिको मूल्यांकन गर्न तोकिएका सूचकको आधारमा मूल्यांकन गरी सो को आधारमा निकायको स्तर वर्गीकरण गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्थापकीय पक्ष, वित्तीय व्यवस्थापन पक्ष, सेवा प्रवाह र खरिद व्यवस्थापन र विकास निर्माण सम्बन्धमा लेखापरीक्षणको शिलशिलामा मूल्यांकन गर्दा कूल १०० अंक मध्ये ६६ अंक प्राप्त गरी ग्रेड " बि" प्राप्त गरेको पाइएको छ। अन्य विषयमा समेत सुधार गर्नुपर्दछ।	
७३	**बेरुजु तथा सम्परीक्षण-**आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को दफा १९ मा लेखापरीक्षणबाट औंल्याइएको बेरुजूको सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयले तोकिए बमोजिम फछ्र्यौट गरी सम्परीक्षण गराउनु पर्ने व्यवस्था छ। कार्यालद्वारा फछ्र्यौट हुन बाँकी बेरुजुको विवरण पेश भएन। वाँकी वेरुजु असुल फछ्र्यौट हुनुपर्दछ।	

अनुसूची १

मुड्केचुला गाउँपालिकाको सञ्चित कोष विवरण
आर्थिक वर्ष २०७५/७६

(रु. हजारमा)

क्र.सं.	स्थानीय तह		आय				जम्मा आय	व्यय				मौज्दात बाँकी
			गतवर्षको जिम्मेवारी	समानीकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजिगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
			१	२	३	४	५(२+३+४)	६	७	८	९(६+७+८)	१०(१+५-९)
१	मुड्केचुला गाउँपालिका	डोल्पा	२११२६	६४८३९	१३३१३३	२७३१९	२२५२९१	११७६४४	७३६१०	२४१८०	२१५४३४	३०९८३

अनुसूची २

मुड्केचुला गाउँपालिकाको यो वर्षको बेरुजू वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोवार)
आर्थिक वर्ष २०७५/७६

(रु. हजारमा)

सि.न.	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछर्यौट			बाँकी बेरुजू			बाँकी बेरुजू									
			दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेश्की		
			सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
१	मुड्केचुला गाउँपालिका	डोल्पा	४९	२३	२२३८६	०	०	०	४९	२३	२२३८६	१२४३	५५७०	५७६३	०	०	११३३३	०	९८१०	९८१०

अनुसूची ३

अद्यावधिक वेरुजू स्थिति

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	गत बर्ष सम्मको बाकी	यो वर्षको फछ्र्यौट	बांकी	यो वर्ष सं.प.वाट कायम भएको वेरुजू	यो वर्षको वेरुजू	कुल बाकी वेरुजू
१	मुड्केचुला गाउँपालिका	डोल्पा	२२४८१	०	२२४८१	०	२२३८६	४४८६७